

De Kata's in het Wado Ryu karate anders bekijken dan je gewend bent.

Het woord kata heeft verschillende betekenissen en een daarvan is dat deze uitdrukking "kata" dat feitelijk staat voor het samen oefenen van de techniek, dus alles wat je met een partner oefent is kata.

Maar het woord kata staat ook voor vorm, en dat is wat wij heden ten dagen kennen als het lopen van een kata.

Wanneer je het kata dat we lopen zou moeten uitleggen aan een leek, dan blijkt dit in de praktijk toch best lastig te zijn. Veelal wordt er dan maar gezegd dat het kata een verdediging is tegen meerdere tegenstanders. Maar zelfs een leek begrijpt dat daar niets van klopt.

Wanneer je een definitie van kata zou moeten geven dan kun je dit heel simpel terug brengen tot een korte uitleg namelijk: kata is het in serie lopen, al of niet in combinatie van de eerder in stilstaande positie getrainde technieken.

Natuurlijk is bovenstaande uitleg voor gevorderde karate ka's lang niet voldoende, het dekt de lading niet genoeg gewoon omdat er nog veel meer gebeurt binnen de diverse kata vormen, maar voor een eerste aanzet is dit ruim voldoende.

Otsuka sensei bood in zijn curriculum 15 kata's aan als zijnde en behorende bij het Wado karate, in de praktijk gebruikte hij hiervan 9 kata's die hij aanpaste en geschikt maakte voor zijn Wado systeem. Hij vond dat in de andere overgebleven kata's geen extra toegevoegde waarde zat dit hij kon gebruiken, met andere woorden hij vond dat die technieken in die kata's slechts herhaling van zetten. P.s. er wordt wel eens gezegd dat hij geen tijd meer had om die ander kata's aan te passen maar waarom zou hij geen tijd meer hebben gehad, dat kon toch altijd nog. Het is een feit dat Otsuka sensei tot bijna aan zijn dood steeds aan het Wado systeem is blijven sleutelen.

In het licht van bovenstaande valt er nog veel te leren over kata.

In de kata's zitten de principes van de stijl die Otsuka sensei creëerde waarbij er een grote hoeveelheid technieken uit de al oude Japanse Martiale art door Otsuka binnen deze Wado kata's verwerkt zijn.

Dat zijn dus de aanpassingen die hij deed aan die reeds bestaande kata's, en zoals we allemaal weten zijn de kata's die we heden ten dagen beoefenen soms al eeuwen oud en naar alle waarschijnlijkheid ook niet meer origineel, gewoon omdat met binnen de Martiale art nooit technieken documenteerde, het werd vooral mondeling overgedragen.

Opmerkelijk is dat Otsuka sensei helemaal niet zo gecharmeerd was van de kata's, en dat geeft toch wel te denken. Maar omdat hij min of meer verplicht was om zijn karatestijl te registreren moest hij roeien met de riemen die hij had.

De Wado kata's onderscheiden zich qua denkwijze van de andere karate stijlen, de uitvoer lijkt wel gelijk aan de andere stijlen maar er zijn er hier en daar duidelijke verschillen waar te nemen.

Als je weet waar je naar moet kijken zie je opmerkelijke verschillen in de uitvoer van deze kata's.

Ook de uitleg en interpretatie van de diverse technieken verschilt met de andere karatestijlen.

Zo is het zogenaamde scannen in het begin van het kata Naihanchi uniek, er zijn geen andere karate stijlen die dit in hun Naihanchi kata hebben.

Otsuka sensei heeft de oorspronkelijke kata's die hij geleerd had aangepast en herzien vanuit zijn denkwijze, waarbij hij vooral het gedachtegoed vanuit het Jujitsu en de Shoring kempo van de Samurai heeft gebruikt.

Otsuka sensei probeerde de bewegingen o.a. zo "klein" mogelijk te houden om hier zo min mogelijk energie en kracht aan te verspillen.

Ook veranderde hij de namen van de kata's terug naar de (originele) Chinese benamingen: zo werd de naam Hein, Pinan en werd Kanku, Kushanku, Gangaku werd Chinto).

Het afwijkende karakter voor kata, dat door Wado Ryu gebruikt wordt, is een bewuste keuze geweest van Otsuka sensei om zijn zienswijze te onderbouwen.

Dit is het karakter dat door het Wado karate gebruikt wordt voor kata.

Dit is het karakter dat door andere karate stijlen gebruikt wordt voor kata.

Dit karakter wordt niet gebruikt door het Wado-Ryu aangezien het een vaste vorm aangeeft die niet is aan te passen.

Het karakter hier boven heeft de betekenis heeft van een mal, maar een mal geeft geen ruimte voor andere zaken. Een mal maakt één keer een afgietsel maar kan ook duizend keer het zelfde afgietsel maken.

Wado gebruikt hiervoor dus een ander karakter. En het karakter dat Wado Ryu hiervoor gebruikt wijst op een georganiseerde vorm, die ruimte overlaat voor flexibiliteit. Waarbij het mogelijk is om aangepast en tevens toegepast te kunnen worden op het moment dat dit nodig mocht zijn in elke situatie.

Je kunt dus zeggen dat wanneer de basisvorm beheerst en begrepen wordt, de essentie van iedere individuele techniek gebruikt kan worden om oog in oog met de vijand te staan om deze te kunnen overwinnen.

Dit is dan ook de reden waarom Wado karate geen vaste Bunkai heeft. Vaak hoor je een standaard uitleg over kata die dan op dat moment moet voldoen (meestal om de voortgang van de les niet te storen), maar wanneer je hierop doorgaat zul je tot de conclusie komen dat die uitleg in een flink aantal gevallen niet goed genoeg is.

In andere karatestijlen is de zogenaamde Bunkai vastgelegd, maar in het Wado karate kennen wij dit niet.

Je kunt dus zeggen dat de Bunkai in het Wado karate pas in gaat wanneer de aanval geweest is. De benaming die hiervoor gebruikt wordt heet Kaisetsu.

Vanuit de Wado gedachten is dit ook wel logisch, omdat geen één aanval het zelfde is.

Zo zal de aanvaller de ene keer met de rechtervuist aanvallen en de andere keer met linker vuist.

Alleen dan al heb je te maken met twee verschillende manieren van Kaisetsu (Bunkai) uitleg.

Zo zijn er ook verschillen in de manier van blokkeren, je kunt een zodanige scherpe blok maken dat de tegenstander van je afgeworpen wordt, maar ook kun je een subtielere blokkering maken waarbij je niet de blokkering als belangrijkste wapen gebruikt maar de bijna gelijktijdige stoot, steek of slag om de tegenstander direct uit te schakelen.

Rob van Leeuwen.